

суспільстві, що забезпечує нормальну діяльність правосуддя, органів та осіб, що сприяють його належному здійсненню.

Вважаємо, що відповідно до розуміння правосуддя та родового об'єкта злочинів проти правосуддя буде логічним у чинному КК України розділ XVII «Злочини проти правосуддя» назвати «Злочини проти правосуддя та порядку діяльності, що сприяє його здійсненню». Таке формулювання назви вказаного розділу дозволить уникнути суперечностей щодо визначення поняття «правосуддя», а відповідно суперечностей відносно визначення поняття «родового об'єкта злочинів проти правосуддя». Також сприятиме однозначному розумінню цих понять та відобразатиме більш точно характер злочинів, відповідальність за які передбачена зазначеним розділом КК України.

ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) СЛІДЧИМ, ЯК НОВИЗНА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ

Глушко Анатолій Петрович, старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Найбільш визначним досягненням у системі розбудови кримінальної юстиції, стало прийняття та впровадження нового Кримінального процесуального кодексу України (КПК України). Втілюючи визначальні гуманістичні ідеї, світові та європейські демократичні цінності у сфері забезпечення основних прав та свобод людини і громадянина, а також сучасний досвід правоохоронної діяльності провідних демократичних країн, новий Кримінальний процесуальний кодекс України пропонує більш ефективну виважену модель виявлення кримінальних правопорушень та проведення досудового розслідування.

Найбільш революційним кроком законодавця стало впровадження у систему досудового розслідування негласних слідчих (розшукових) дій, що, по суті, є оперативними заходами, спрямованими на отримання відомостей про підготовлені та вчинені злочини з метою їх невідкладного припинення й розкриття. Негласна слідча (розшукова) дія є частиною процесуальної діяльності слідчого та безпосереднім способом вирішення завдань доказування. Основним функціональним призначенням негласних слідчих (розшукових) дій в оновленій системі кримінального процесу України є забезпечення оптимальних шляхів використання у кримінально-процесуальному провадженні інформації, здобутої із використанням негласних сил та засобів, якими послуговується оперативно-розшукова діяльність.

Дослідженню проблем співвідношення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування у виявленні, попередженні, припиненні та розкритті злочинів присвячено низку праць як вітчизняних, так і зарубіжних учених проте, враховуючи останні зміни у законодавстві, що визначають порядок ведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, та існуючі законотвірчі ініціативи й тенденції, проблеми використання у досудовому розслідуванні можливостей оперативно-розшукової діяльності потребують нових наукових досліджень з метою пошуку і прогнозування шляхів їх вирішення.

Окремі дії щодо «легалізації» оперативно-розшукової діяльності починає законодавець здійснювати у 2001 році, коли до ч. 2 ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18 лютого 1992 року внесено норми, які встановлювали вимоги про документування результатів окремих оперативно-розшукових заходів з метою використання їх у доказуванні в кримінальних справах. Водночас відповідні зміни було внесено до ч. 2 ст. 65 кримінально-процесуального закону, до джерел доказів у кримінальних справах додано протоколи з відповідними додатками, складені за результатами оперативно-розшукових заходів. Наступним кроком стало введення до Кримінально-процесуального кодексу України статей 187,

187-1, які регламентували порядок провадження слідчих дій стосовно накладення арешту на телеграфно-поштово кореспонденцію та із зняття інформації з каналів телеграфно-поштового зв'язку. Незважаючи на те, що ці норми

викликали бурхливу критику з боку науковців та певне нерозуміння практичних працівників, ефективність використання у розкритті та розслідуванні злочинів інформації, здобутої негласним шляхом, є безсумнівною, оскільки загальна кількість кримінальних справ, під час доказування в яких використовувалися результати оперативно-розшукових заходів, рік у рік зростає. З огляду на це можна зробити припущення, що ініціатива законодавця стосовно надання органам досудового розслідування правомочностей з володіння широким інструментарієм, який знаходиться у розпорядженні оперативно-розшукових підрозділів, ще пройде свою апробацію часом і підтвердить доцільність використання у розкритті та розслідуванні злочинів негласних дій, що провадяться у тому числі із використанням спеціальних технічних засобів фіксації інформації.

Практика розширення переліку слідчих дій за рахунок оперативно-розшукових заходів не нова, вона застосовується у низці кримінально-процесуальних законів зарубіжних країн. Наприклад, у Німеччині кримінально-процесуальна і оперативно-розшукова діяльність, у їх загальному розумінні, не розмежовані. Усі гласні і негласні дії уповноважених законом суб'єктів правоохоронної діяльності здійснюються з метою виявлення та розкриття злочинів. Розслідування злочинів у США і Великобританії передбачає використання негласних способів отримання інформації, якими є контроль телекомунікацій, усних розмов, візуальне спостереження, використання конфіденційного співробітництва тощо. Аналіз більшості нормативних актів іноземних держав у сфері правового регулювання досудового розслідування злочинів вказує на те, що використання прихованих методів здобуття інформації про злочини і осіб, які їх вчинили, давно не вважається таким, що характеризує рівень демократії в країні.

Значення проведення негласних слідчих дій полягає у тому, що у кримінальному провадженні не завжди можна отримати доказову інформацію за допомогою слідчих дій.

Список використаних джерел:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України (затверджений Законом України від 13 квітня 2012 р).
2. П.П. Антонечко. Місце оперативно-розшукової інформації одержаної технічними засобами, у системі доказів з кримінальної справи / Теорія оперативно-розшукової діяльності правоохоронних органів. - За гол. ред. проф. В.Л. Регульського. - Львів, 2000.
3. Основы оперативно-розыскной деятельности. Ч.1. Учебное пособие. Под ред. проф. Э.В. Видеяской. - Луганськ: РИО ЛАВД, 2006.
4. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 22. - Ст. 303.
5. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28 грудня 1960 року № 1001-05 // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1961. - № 2.
6. Скулиш Є. Негласні слідчі (розшукові) дії за кримінально - процесуальним законодавством України // Вісник Національної академії прокуратури України. - 2012р.
7. Молдован А.В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США: навч. посіб. / А.В. Молдован. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 352 с.
8. Погорєцький М.А. Використання матеріалів оперативного розшукової діяльності у кримінальному процесі республік Латвії та Молдови / М.А. Погорєцький // Вісник прокуратури. -

СПОСОБИ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Тарасенко Олександр Сергійович, науковий співробітник Центру спеціальної та фізичної підготовки Національної академії внутрішніх справ

Регулювання відносин у сфері державних закупівель здійснюється відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель» від 1 червня 2010 року. Згідно п. 1 ст. 12 даного закону [1], передбачено декілька варіантів проведення процедури закупівель, а саме: відкриті торги; двоступеневі торги; запит цінових пропозицій; попередня кваліфікація учасників; закупівля в одного учасника; електронний реверсний аукціон. Також відмітимо, що проведення відповідних торгів детально регламентується вказаним Законом [1]

Поряд з цим, в зв'язку з відсутністю чіткого контролю за процедурою торгів, у процесі проведення державних закупівель виняється значна частина посадових зловживань, які в свою чергу зашкоджують економічним інтересам держави.